

**Пояснювальна записка
до рішення
"Про бюджет Олексіївської сільської
територіальної громади на 2026 рік"**

Затвердження місцевого бюджету на 2026 рік здійснюється в умовах воєнного стану з урахуванням вимог Бюджетного Кодексу України та постанови Кабінету Міністрів України від 11.03.2022 №252 «Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану» (зі змінами).

Прогнозні показники бюджету Олексіївської сільської територіальної громади на 2026 рік розроблено з врахуванням вимог Податкового та Бюджетного кодексів України, основних напрямків бюджетної політики на 2026 рік та інших законодавчих і нормативних актів, що стосуються місцевих бюджетів та міжбюджетних відносин.

Проект бюджету на 2026 рік ґрунтується на принципах ефективності, прозорості та збалансованості та спрямований на забезпечення нагальних потреб громади в період дії воєнного стану та протистояння можливим викликам. В основу розрахунків покладено показники доходів, видатків та обсяги міжбюджетних трансфертів, передбачених Законом України про Державний бюджет на 2026 рік.

При розподілі бюджетних ресурсів під час визначення обсягу та якості усіх публічних послуг, при плануванні видатків на освіту, спорт, медицину, соціальний захист та інше, забезпечуючи справедливість для всіх мешканців що надаються в межах бюджетних програм враховано гендерно орієнтоване бюджетування як інструмент для побудови більш справедливого, інклюзивного та ефективного місцевого самоврядування. Взяті до уваги різні потреби, інтереси та можливості, аби забезпечити рівність у доступі до послуг, усунути дискримінацію та сприяти сталому розвитку всієї громади. Враховано інтеграцію кліматичного аспекту, виклики що пов'язані з потребою громади та включають "зелені" ініціативи: енергоефективність, управління відходами, відновлення довкілля, адаптацію інфраструктури до клімату, що є життєво важливим для фінансової стійкості та розвитку громади в довгостроковій перспективі.

Дохідна частина

Прогнозні показники дохідної частини бюджету визначені відповідно до норм чинного Податкового і Бюджетного кодексів України та інших законодавчих актів із урахуванням засад та принципів формування бюджету, на підставі опрацювання фактичних показників економічного і соціального розвитку територіальної громади за січень-жовтень 2025 року, очікуваних показників економічного і соціального розвитку територіальної громади за листопад -грудень 2025 року, та прогнозних на 2026 рік, розрахунків органів, на

які покладено контроль за справлянням та стягненням відповідних платежів до бюджету.

Фінансовий ресурс місцевого бюджету на 2026 рік прогнозується в обсязі 93832,8 тис. грн, з них:

- загальний фонд – 92069,4 тис. грн;
- спеціальний фонд – 1763,4 тис. грн.

Загальний фонд

Найвагомішим джерелом надходження доходів загального фонду є **податок на доходи фізичних осіб**, обсяг якого складає 44,0 % від загального обсягу надходжень до місцевого бюджету. Розрахунок обсягу надходжень податку на доходи фізичних осіб на 2026 рік здійснений з урахуванням мінімальної заробітної плати у розмірі 8647 грн на місяць, розміру посадового окладу (тарифної ставки) працівника 1 тарифного розряду - 3470 грн, бази та ставок оподаткування доходів фізичних осіб відповідно до податкового законодавства та за нормативом відрахувань, що зараховується до бюджету.

Надходження податку на доходи фізичних осіб прогнозується в розмірі 34535,4 тис. грн, у порівнянні з очікуваними надходженнями 2025 року (в сумі 36113,2 тис. грн) прогнозні показники зменшено на 1577,8 тис. грн або на 4,4 %. Зменшення доходів відбулось у зв'язку зі зменшенням податку на доходи фізичних осіб, що сплачується податковими агентами, із доходів платника податку інших ніж заробітна плата (в 2025 році була сплачена та надійшла до бюджету заборгованість за 2023-2024 роки (89,9 тис. грн), сплачений ПДФО від орендної плати за майбутні періоди 2026-2031 роки (112,6 тис. грн) та виплата дивідендів за 2024 рік (3048,8 тис. грн), які в 2025 році не плануються), податку на доходи фізичних осіб, що сплачується фізичними особами за результатами річного декларування та податку на доходи фізичних осіб у вигляді мінімального податкового зобов'язання, що підлягає сплаті фізичними особами (в 2025 році була сплачена заборгованість за 2022-2024 роки в сумі 316,2 тис. грн).

Рентна плата за користування надрами для видобування природного газу та конденсату (питома вага 6,7%) до бюджету зараховується в розмірі 3% від загального обсягу податку, що стягується на території громади запланована в сумі 5265,0 тис. грн, що запланована на 21,5% менше очікуваних надходжень 2025 року у зв'язку зі зменшенням видобутку сировини АТ «Укргазвидобування».

Акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання підакцизних товарів (питома вага 0,2%) плануються в сумі 135,0 тис. грн, що в порівнянні з очікуваними надходженнями 2025 року менше на 6,9 %.

Місцеві податки (питома вага 47,5 %) плануються на рівні 37242,2 тис. грн, в порівнянні з очікуваними надходженнями 2025 року зменшено на 9,7 %.

До надходжень місцевих податків відноситься:

1. Податок на майно, планується в сумі 13556,2 тис. грн, який складається з:

- податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки – прогнозні надходження складають 601,2 тис. грн, які заплановані на 8,9 % менше очікуваних надходжень 2025 року (в 2025 році було сплачено 141,4 тис. грн заборгованості за 2024 рік, та стягнення боргу по виконавчим провадженням).

- земельного податку – прогнозний показник становить 2485,0 тис. грн, що планується на 18,1 % менше від надходжень 2025 року (в 2025 році було сплачено 561,2 тис. грн грошових зобов'язань по актам перевірки та сплата податкового боргу за 2023-2024 роки).

- орендної плати за землю – прогнозний показник становить 10420,0 тис. грн, які заплановані на 16,6 % менше від очікуваних надходжень 2025 року (сплата заборгованості за 2023-2024 роки та сплата грошових зобов'язань по актам перевірки – 750,6 тис. грн, перерахування частини гарантійного внеску учасника електронного аукціону в рахунок плати за лоти згідно протоколів – 84,3 тис. грн, оплата орендної плати за користування земельними ділянками згідно з протоколами земельних торгів (передплата на 2026 рік) – 892,4 тис. грн).

2. Єдиний податок - прогнозна сума єдиного податку на 2026 рік становить 23686,0 тис. грн, який запланований на 5,1 % менше очікуваних надходжень 2025 року (в 2025 році було сплачено 1273,5 тис. грн грошових зобов'язань по актам перевірки та сплата податкового боргу за 2024 рік).

Неподаткові надходження плануються на 2026 рік в сумі 1168,9 тис. грн (питома вага 1,5 %), планові показники зменшились в порівнянні з 2025 р. на 33,4 % (-587,3 тис. грн).

Прогнози по видах надходжень:

1. Адміністративні штрафи та інші санкції в сумі 10,0 тис. грн;

2. Плата за надання адміністративних послуг в сумі 800,0 тис. грн, зокрема:

- адміністративний збір, що справляється відповідно до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» в сумі 30,0 тис. грн;

- плата за надання інших адміністративних послуг – 20,0 тис. грн;

- адміністративний збір за державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень – 750,0 тис. грн;

3. Прогнозний показник **державного мита** заплановано в сумі 2,0 тис. грн.

4. Орендна плата за водні об'єкти (їх частини), що надаються в користування на умовах оренди Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, районними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями, місцевими радами прогнозний показник становить 6,9 тис. грн, які заплановані на 28,9 % менше від очікуваних надходжень 2025 року (сплата заборгованості за 2024 рік – 5,0 тис. грн).

5. **Інші надходження** за прогнозними розрахунками планових надходжень складає 350,0 тис. грн.

До складу дохідної частини загального фонду бюджету зараховані офіційні трансферти з державного та обласного бюджетів:

1. Базова дотація – 11838,2 тис. грн;
2. Додаткова дотація з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення повноважень органів місцевого самоврядування на деокупованих, тимчасово окупованих та інших територіях України, що зазнали негативного впливу у зв'язку з повномасштабною збройною агресією Російської Федерації – 1225,5 тис. грн;
3. Дотація з місцевого бюджету на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я за рахунок відповідної додаткової дотації з державного бюджету— 521,7 тис. грн;
4. Інші субвенції місцевим бюджетам області на забезпечення оздоровленням та відпочинком дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (крім тих, що виховуються у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях); дітей, один із батьків яких загинув (пропав безвісти) у районі проведення антитерористичних операцій, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії російської федерації у Донецькій та Луганській областях, бойових дій чи збройних конфліктів або помер внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, одержаних у районі проведення антитерористичних операцій, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії російської федерації у Донецькій та Луганській областях, бойових дій чи збройних конфліктів, а також дітей загиблих (померлих) осіб, визначених у частині першій статті 101 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (Програма оздоровлення та відпочинку дітей Харківської області на 2024 - 2028 роки) - 42,0 тис. грн;
5. Субвенція з місцевого бюджету на забезпечення діяльності фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб та окремі заходи з підтримки осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, за рахунок відповідної субвенції з державного бюджету – 42,0 тис. грн.

Спеціальний фонд

Розрахунковий показник на 2026 рік по спеціальному фонду складає 1763,4 тис. грн.

Основними джерелом надходжень спеціального фонду є ***власні надходження бюджетних установ (питома вага 43,5 %)***, план надходжень яких на 2026 рік складає 768,0 тис. грн. План надходжень затверджено керуючись обґрунтованими розрахунками головних розпорядників, розробленими на підставі контингенту одержувачів платних послуг, затверджених тарифів на платні послуги, збільшення надходжень від спонсорської допомоги. Власні надходження бюджетних установ використовуються на відповідну мету, в залежності від джерел надходжень коштів та лише в межах таких повноважень.

До власних надходжень бюджетних установ відносяться:

1. Надходження від плати за послуги, що надаються бюджетними установами в сумі 168,0 тис. грн;
2. інші джерела власних надходжень в сумі 600,0 тис. грн;

На 2026 рік заплановано надходження **доходів від операцій з капіталом**:

1. Кошти від викупу земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної та комунальної власності, передбачених пунктом 6 (1) розділу X «Перехідні положення» Земельного кодексу України. Показник планових надходжень в 2026 році складає 680,4 тис. грн що на 67,1% більше від очікуваних надходжень 2025 року.

Відповідно до діючого бюджетного законодавства у складі спеціального фонду сільського бюджету сформовано **цільовий фонд** в сумі 50,0 тис. грн (питома вага 2,8 %).

У зв'язку із внесеними змінами до Бюджетного кодексу України щодо цільового спрямування екологічного податку, до доходів спеціального фонду міського бюджету з 2016 року належать надходження від сплати **екологічного податку** (питома вага 15,0 %). Прогнозний розрахунок за розрахунками складає 265,0 тис. грн.

Видаткова частина

На виконання вимог частини 4 статті 77 Бюджетного Кодексу України при формуванні проєкту бюджету на 2026 рік врахована повністю потреба в коштах на оплату праці працівникам установ, які фінансуються за рахунок коштів бюджету, обраховано виходячи із розміру мінімальної заробітної плати (з 1 січня 2026 року у розмірі 8674 грн, розміру посадового окладу (тарифної ставки) працівника 1 тарифного розряду - 3470 грн) та на проведення розрахунків за електроенергію. Додаткові 4 % ПДФО в сумі 1381,4 тис. грн спрямовано на оплату електроенергії.

Мережу закладів, які будуть фінансуватися з бюджету у 2026 році, сформовано на підставі вимог статті 89 Бюджетного кодексу України.

Видатки по галузях характеризуються наступним:

На утримання **органів місцевого самоврядування** планується спрямувати 34513,3 тис. грн, в тому числі на заробітну плату – 25253,3 тис. грн, нарахування на заробітну плату – 5556,6 тис. грн, енергоносії – 408,1 тис. грн, придбання предметів, матеріалів, обладнання та інвентарю – 2030,4 тис. грн, оплату послуг (крім комунальних) – 1244,4 тис. грн та інші видатки – 20,5 тис. грн. Забезпеченість складає 100,0 %.

Видатки на **освіту** передбачені в сумі 15017,2 тис. грн.

Зазначені асигнування по загальному фонду планується спрямувати для реалізації бюджетних програм в сфері освіти на забезпечення функціонування бюджетних установ, саме на:

- надання дошкільної освіти – 5003,9 тис. грн;
- надання загальної середньої освіти загальноосвітніми навчальними закладами – 6132,1 тис. грн;
- надання позашкільної освіти позашкільними закладами освіти, заходи із позашкільної роботи з дітьми – 528,6 тис. грн;
- забезпечення діяльності інших закладів у сфері освіти – 2995,4 тис. грн;
- інші програми та заходи у сфері освіти надання допомоги дітям - сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, яким виповнюється 18 років – 10,9 тис. грн;
- забезпечення діяльності центрів професійного розвитку педагогічних працівників – 346,3 тис. грн.

На **охорону здоров'я**, а саме на первинну медичну допомогу населенню, що надається КНП «Амбулаторія загальної практики – сімейної медицини Олексіївської сільської ради», плануються видатки в сумі 1650,0 тис. грн на оплату праці і нарахування на заробітну плату, оплату електроенергії, медикаментів та інших господарчих товарів.

На **соціальний захист та соціальне забезпечення** плануються видатки по загальному фонду в сумі 16148,2 тис. грн.

Зазначені асигнування по загальному фонду планується спрямувати для реалізації бюджетних програм, а саме:

- компенсаційні виплати за пільговий проїзд окремих категорій громадян на залізничному транспорті – 10,0 тис. грн;
- оздоровлення та відпочинок дітей (крім заходів з оздоровлення дітей, що здійснюються за рахунок коштів на оздоровлення громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи) – 84,0 тис. грн;
- надання соціальних гарантій фізичним особам, які надають соціальні послуги громадянам похилого віку, особам з інвалідністю, дітям з інвалідністю, хворим, які не здатні до самообслуговування і потребують сторонньої допомоги – 200,0 тис. грн;
- забезпечення діяльності фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб та окремі заходи з підтримки осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України – 42,0 тис. грн;
- видатки, пов'язані з наданням підтримки внутрішньо переміщеним та/або евакуйованим особам у зв'язку із введенням воєнного стану – 100,0 тис. грн;
- надання комплексу послуг особам/сім'ям у сфері соціального захисту та соціального забезпечення іншими надавачами соціальних послуг – 13606,2 тис. грн по загальному фонду та в сумі 168,0 тис. грн по спеціальному фонду;
- інші заходи у сфері соціального захисту і соціального забезпечення – 2106,0 тис. грн.
- підготовка та реалізація публічних інвестиційних проектів / програм публічних інвестицій за рахунок коштів місцевого бюджету в галузі

соціального захисту та соціального забезпечення в сумі 680,4 тис. грн по спеціальному фонду спрямовано на реконструкцію та реставрацію інших об'єктів (нежитлових будівель для відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання);

Видатки на **культуру і мистецтво** плануються по загальному фонду в сумі 7055,4 тис. грн:

Зазначені асигнування планується спрямувати для реалізації бюджетних програм в сфері культури і мистецтва, а саме:

- забезпечення діяльності бібліотек – 1655,0 тис. грн;
- забезпечення діяльності музеїв і виставок – 379,8 тис. грн;
- забезпечення діяльності палаців і будинків культури, клубів, центрів дозвілля та інших клубних закладів – 4970,6 тис. грн;
- забезпечення функціонування інших закладів і заходів в галузі культури і мистецтва – 50,0 тис. грн (свята).

Видатки на **фізичну культуру і спорт** плануються по загальному фонду в сумі 250,0 тис. грн.

Зазначені асигнування планується спрямувати для реалізації бюджетних програм у сфері фізичної культури і спорту, а саме на проведення спортивної роботи в регіоні – 250,0 тис. грн.

Видатки на **житлово-комунальне господарство** плануються в сумі 5715,3 тис. грн, в тому числі 5115,3 тис. грн по загальному фонду:

- ← - забезпечення діяльності водопровідно-каналізаційного господарства – 100, 0 тис. грн на оплату електроенергії;
- організація благоустрою населених пунктів – 5515,3 тис. грн, з яких 3115,3 тис. грн спрямовано на оплату праці і нарахування на заробітну плату; 1350,0 тис. грн на предмети, матеріали, обладнання та інвентар; 750,0 тис. грн на оплату послуг (крім комунальних); 300,0 тис. грн спрямовано на оплату електроенергії.

На забезпечення діяльності водопровідно-каналізаційного господарства по спеціальному фонду – 600,0 тис. грн спрямовано на оплату електроенергії.

Інші видатки:

- здійснення заходів із землеустрою по загальному фонду – 200,0 тис. грн спрямовано на оплату послуг (крім комунальних);
- підготовка та реалізація публічних інвестиційних проектів / програм публічних інвестицій за рахунок коштів місцевого бюджету в інших секторах економічної діяльності – 150,0 тис. грн по спеціальному фонду спрямовано на реконструкцію та реставрацію інших об'єктів (нежитлової будівлі, з метою облаштування гаражу);
- членські внески до асоціацій органів місцевого самоврядування – 14,0 тис. грн;

- виконання заходів за рахунок цільових фондів органами місцевого самоврядування (спеціальний фонд) – 50,0 тис. грн спрямовано на оплату електроенергії;

- заходи із запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха – 180,0 тис. грн, в тому числі: 50,0 тис. грн спрямовано на придбання предметів, матеріалів, обладнання та інвентар; 130,0 тис. грн спрямовано на оплату послуг (крім комунальних);

- заходи та роботи з територіальної оборони – 1176,0 тис. грн спрямовано на придбання предметів, матеріалів, обладнання та інвентар;

- інша діяльність у сфері екології та охорони природних ресурсів (спеціальний фонд) – 265,0 тис. грн спрямовано на окремі заходи по реалізації програм, не віднесені до заходів розвитку.

Резервний фонд передбачається в сумі 100,0 тис. грн, відповідно до ст.24 Бюджетного кодексу України в межах 0,15 % обсягу видатків загального фонду.

Міжбюджетні трансферти:

- субвенція з місцевого бюджету державному бюджету на виконання програм соціально-економічного розвитку регіонів по загальному фонду - 10000,0 тис. грн спрямовано на поточні трансферти органам державного управління інших рівнів (на заходи та роботи з територіальної оборони).